

Dezider May – 6-násobný majster Bratislavy

Dezider May

Dezider May počas turnaja Majstrovstiev Slovenska v Žiline 1935

Dezider May sa narodil 17.3.1900. Jeho meno sa prvý krát objavilo v šachovej tlači v roku 1922 v Časopise československých šachistů, ktorý informoval o eliminačnom turnaji organizovanom Šachovým klubom Bratislava (predchodca ŠK Slovan Bratislava). Turnaj mal 3 skupiny po siedmich hráčoch a jednu zo skupín vyhral May. Najúspešnejší hráči zo skupín postúpili do finálového turnaja Majstrovstiev Bratislavy 1922. Víťazom sa stal **Dezider May** so ziskom 7,5 b. z 9, pred Herzogom a Salzmannom. V ďalších rokoch sa súboj o titul šampióna Bratislavy zúžil len na dve mená – Maxa Waltera (zvíťazil v rokoch 1919, 1924, 1925 a 1932 a Dezidera Maya (1922, 1926-27, 1929-1931). Mayových šesť titulov majstra Bratislavy je rekord

neprekonaný dodnes.

27.mája 1923 usporiadal Šachový klub Bratislava simultánku s Alexandrom Aljechinom. Aljechin hral proti 25 súperom, 18 partii vyhral, 4 remizoval a 3 prehral. Jedným z hráčov,

Karikatúra z AZ Magazínu 1936

ktorí Aljechina porazili bol aj Dezider May. IX.zjazd Ústrednej jednoty československých šachistov (ÚJČŠ) v roku 1925 sa konal v Bratislave, May v ňom skončil na 7.mieste, no porazil víťazného Grguriča z Prahy. Majstrovstvo Slovenska v Trenčianskych Tepliciach 1926 prinieslo Mayovi ďalší úspech, keď delil 1.miesto s Löwym zo Žiliny (obaja 9 b./12). **V lete 1927 sa konal prestížny zápas dvoch popredných bratislavských hráčov, Dezider May porazil Maxa Waltera pomerom 5:3.**

May bol povolaním obchodník, jeho štýl hry bol solídny, spoľahlivý, technický, často sa vyhýbal riziku aj v sľubných pozíciách, veľa partii remizoval. Na slabších súperov v domácom prostredí to stačilo, no May nedokázal pretaviť úspechy v lokálnych turnajoch na výraznejší úspech v turnajoch medzinárodných.

Kvalitne obsadený turnaj v Štubnianskych (dnes Turčianskych) Tepliciach 1930 vyhral vtedy neznámy mladík z Budapešti, dnes najstarší žijúci veľmajster André Lilienthal, pred Vasjom Pircom a Salom Flohrom. May skončil siedmy, no zaznamenal cennú výhru nad Flohrom. **Pravdepodobne najväčším Mayovým úspechom bolo 2.miesto na turnaji XII. zjazdu ÚJČŠ**, ktorý sa konal počas šachovej olympiády v Prahe 1931. Turnaj bol zároveň Majstrovstvom ČSR a Mayovi bol po ňom udelený titul **Majstra ÚJČŠ**. V rámci V. zjazdu Slovenskej župy ÚJČŠ 1932 sa konal výborne obsadený turnaj v kúpeľoch Sliač. Zvíťazil Salo Flohr spoločne s Milanom Vidmarom (obaja 9,5/13), tretí bol Vasja Pirc. V turnaji hrali aj ďalší slávni hráči, Géza Maróczy, Rudolf Spielmann, či dvojnásobný vyzývateľ Aljechina Jefim Bogoljubov. May skončil bez výhry (3,5/13) na 13-tom, predposlednom mieste.

Databáza Jeffa Sonasa db.chessmetrics.com, v ktorej možno nájsť retrospektívne vyrátané elo ratingy a rebríčky (FIDE začala používať Elo systém až od roku 1971) nájdeme Dezidera Maya po turnaji v Sliači 1932 s ratingom 2482 na 79.mieste na svete.

V ďalších rokoch sa May naďalej usilovne zúčastňoval turnajov, no bez väčšieho úspechu. Na XIII. zjazde ÚJČŠ 1933 v Mnichovom Hradišti v silnej konkurencii skončil posledný, 12-ty, na Majstrovstve Bratislavy 1934 tretí, na Majstrovstve Slovenska 1935 v Žiline šiesty, v na XIV. zjazde ÚJČŠ v Poděbradoch 1936 bol v národnom majstrovskom turnaji štvrtý. V roku 1937 vydal v Bratislave brožúrku „**Handbuch der modernen Eröffnungen**“, ktorá obsahovala väčšinu vtedy používaných teoretických variantov otvorení. Na XV. Zjazde ÚJČŠ v Prahe 1938 skončil na 6.mieste.

Po nástupe nacizmu k moci ho kvôli židovskému pôvodu deportovali do koncentračného tábora, kde aj v roku 1940 zomrel.

May, Dezider – Dobias, Josef

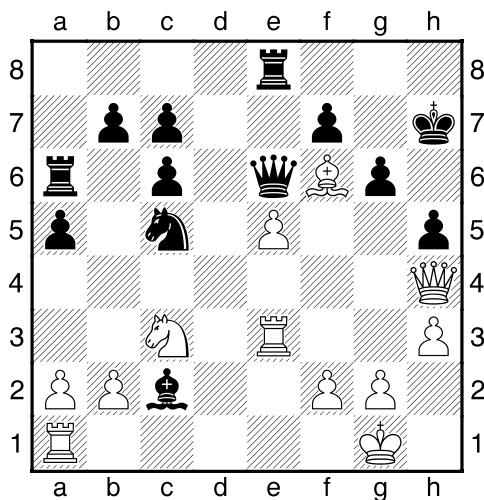
CSR–ch Praha (4), 17.08.1938

[Karel Zmatlík, Stanislav Vlcek]

C84: Španielska hra **1.e4** Dobové poznámky k partii napísal známy český šachový novinár Karel Zmatlík (KZ). **1...e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 a6 4.Sa4 Jf6 5.0-0 Se7 6.d4** Staré pokračovanie, ktoré nebolo nikdy príliš obľúbené. No v našich končinách ho vehementne propagoval nedávno zosnulý tréner Vratislav Hora. Hlavný variant pokračuje **6.Ve1**; KZ: V čase partie bolo vďaka Aljechinovi v móde aj **6.De2. 6...exd4 7.e5** Modernejšie je **7.Ve1** no

čierny nemá väčšie problémy ani po **7...0-0** (ani po **7...b5 8.e5 Jxe5 9.Vxe5 d6**) **8.e5 Je8! 7...Je4 8.Jxd4 Jc5?! KZ:** Tento ťah označovaný v Bilguierovom handbuche výkričníkom vedie hneď ku komplikáciám, ktorým je lepšie vyhnúť sa **8...0-0 9.Jf5 d5** s dobrou hrou čierneho. **9.Jf5! KZ:** Tak hral ako prvý Zukertort proti Mackenziemu v Londýne 1883. **9...0-0 KZ:** **9...Jxa4 10.Jxg7+ Kf8 11.Sh6 Kg8 12.Dg4** (alebo ešte silnejšie **12.f4**). **10.Dg4 g6 KZ:** Druhá eventualita **10...Je6 11.Sxc6 dxc6 (11...bxc6 12.Sh6 Sg5 13.Jxg7!)** **12.Vd1 Sd7 13.Sh6** je málo vábivá. **11.Sxc6 dxc6 12.Jxe7+ Dxe7 13.Dg3**

Ve8 14.Ve1 Sf5 KZ: Až dosiaľ totožné s citovanou partiou. **15.Jc3!** KZ: Zukertort tu hral pasívne 15.Ja3 a partia sa skončila nerozhodne. ½–½ Zukertort,J-Mackenzie,G/London 1883/HCL (40). Ťah v partii, ktorým biely obetuje pešiaka stavia tento zabudnutý variant do úplne nového svetla. **15...Sxc2?!** KZ: Na prvý pohľad nie je vidieť, že by prijatie obete pešiaka skrývalo v sebe nejaké zvláštne nebezpečenie. Branie je však sporné a miesto neho sa malo stať 15...Je6; neskôr sa hralo aj 15...f6 16.Sf4 Sxc2 17.Ve2 Sf5 18.Vae1 fxe5 19.Vxe5 Df7 20.Vxe8+ Vxe8 21.Vxe8+ Dxe8 22.Se3 De7 23.h3 Jd3 24.b3 ½–½ Szily,J-Averbakh,Y/Budapest 1949/MCD (24). **16.Sg5 De6** Lepšie bolo ustúpiť na f8, ako dokazuje aj partia mladej slovenskej reprezentantky 16...Df8 17.Ve2 Sf5 18.Dh4 Jd7 19.Vae1 a5 20.g4 Se6 Podoba,M-Borošová,Z/Slovakia 2003/EXT 2005/0–1 (57). **17.Ve3 h5** KZ: Hrozí 18...Dg4 s výmenou dám. **18.h3 a5?!** KZ: Ťažkosti postavenia čierneho sa náhle vykryštalizovali. Čierny nemá pri oslabenom postavení svojho kráľa vhodné využitie pre dámsku vežu, preto sa ju pokúša uviesť do hry týmto podivným a zdĺhavým spôsobom. Partia je však už stratená. Posledná stopa v súčasných databázach je 18...Df5 19.Sf6 Jd7 20.Vf3 De6 21.Dg5 Jxf6 22.exf6 Kh7 Belova,E-Zivaeva,T/Alma-Ata 1980/EXT 2002/0–1 (46). **19.Dh4 Va6?** Až tento ťah je rozhodujúca chyba [19...Jd7!] **20.Sf6 Kh7**

21.Je2!+- KZ: Strašná sila španielskeho útoku, s

Zdroje: materiály od Jana Kalendovského

Databáza Jeffa Sonasa www.chessmetrics.com,

Wikipedia

História Šachového klubu ŠK Slovan Bratislava www.slovan-bratislava.sk

Chessbase

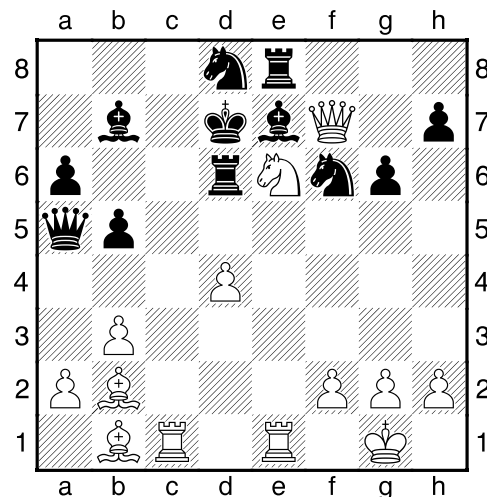
ktorým si lámali hlavu tri generácie, objavuje sa tu tak jasne, ako "v prvý deň". jazdec zasahuje s tempom do hry (hrozí strata figúry po 22.Vc3) a ihneď sa ukáže, že odteraz už čierny nemá obranu. **21...Se4?** Húževnatejšia obrana spočíva v 21...Vb6 22.g4 Je4+-; KZ: 21...Sf5 22.g4 Dc4 23.gxf5 a čierny stráca figúru, po ťahu v texte sa zrúti postavenie čierneho ihneď. **22.Jg3!** Pozorne a do konca 22.Vxe4? Jxe4 23.Dxe4 (23.Jd4 Dd5+) 23...Dxf6!+- . **22...Sd5 23.Jxh5! g5** 23...gxh5 24.Dxh5+ vedie k matu. **24.Sxg5** Teoreticky dôležitá partia. K. Zmatlík - Československý sach 1938, str.126. **1-0**

May, Dezider – Walter, Max

Mt Bratislava (2), 15.06.1927

A47: Partia pochádza zo zápasu dvoch najlepších bratislavských hráčov medzivojnového obdobia, May zápas vyhral 5:3 bez remíz.

1.d4 Jf6 2.Jf3 b6 3.e3 Sb7 4.Sd3 e6 5.Jbd2 c5 6.b3 cxd4 7.exd4 Jc6 8.c4 d5 9.Sb2 Se7 10.Vc1 Vc8 11.0-0 0-0 12.De2 Dc7 13.Je5 dxc4 14.Vxc4 14...b5 15.Vcc1 a6 16.Vfd1 16...Da5 17.Sb1 17...Vfd8 18.Je4= g6? 19.Jxf7! Kxf7 20.Jg5+- Ke8 21.Dxe6 Vd6 22.Df7+ Kd7 23.Ve1Ve8 24.Je6 Jd8?

Nasleduje jednoduché odlákacie 25.Jf8+! **1-0**